

BESLUT

2020-12-14 Dnr: 20/02818

SAKEN

P1-morgon, 2020-05-20, inslag med en intervju med en dokumentärfilmare; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kravet på opartiskhet.

INSLAGET

I inslaget intervjuades en journalist om en dokumentärserie han gjort som skulle sändas i Sveriges Television (SVT) samma dag.

Inledningsvis sa en programledare att dokumentären återgav två olika berättelser om två föräldrars strid om deras åttaåriga son. Därefter spelades tre kortare ljudsekvenser från dokumentären upp. I ljudsekvenserna hördes bland annat pappan säga att sonen blivit kidnappad av sin mamma och en kvinna som sa att sonen hade blåmärken på kroppen.

Under intervjun redogjorde programledaren bland annat för att pappan fått ensam vårdnad om pojken och att pappan, i dokumentären, anklagades för att vara pedofil. Programledaren ställde bland annat frågan till dokumentärfilmaren hur han kunde veta vad som var sant i vårdnadstvisterna med hänsyn till de motstridiga uppgifterna som framfördes i dokumentären. Dokumentärfilmaren sa att det aktuella fallet var extremt välutrett och att han därför landade i slutsatsen att anklagelserna mot pappan inte stämde. Dokumentärfilmaren sa därefter att en barnrättsorganisation som figurerade i dokumentären inte delade hans åsikt.

ANMÄLAN

Den aktuella anmälan mot *P1-morgon* är en del av en anmälan som huvudsakligen riktar kritik mot dokumentärserien *Att rädda ett barn* som sändes på SVT. Anmälaren anser att dokumentärfilmaren i radioinslaget tog ställning för pappan i den vårdnadstvist som skildrades i dokumentärserien. Programledaren ställde inga

kritiska frågor till dokumentärfilmaren om hans ställningstagande, vilket gjorde att inslaget strider mot kravet på opartiskhet.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför sammanfattningsvis följande.

Den 20 maj 2020 hade dokumentärserien *Att rädda ett barn* premiär på SVT och dokumentärfilmaren intervjuades i *P1-morgon* samma dag. Dokumentärserien är en granskning av en barnrättsorganisationens arbetsmetoder och påverkansarbete men skildrar också en infekterad vårdnadstvist. Syftet med intervjun var att låta dokumentärfilmaren berätta om dokumentären och de svårigheter han ställts inför i arbetet med densamma.

Dokumentärfilmaren tillika SVT-reportern är en utomstående medverkande som bjudits in för att tala om sin aktuella dokumentärserie. Att han i intervjun fick redogöra för hur han i sin granskning kommit fram till att de mycket allvarliga anklagelserna mot pappan är grundlösa innebär inte att intervjun brister i opartiskhet. Utomståendes medverkande ger stor möjlighet att uttrycka sina personliga uppfattningar i olika ämnen. I detta fall baserade dokumentärfilmaren sin uppfattning på vad han i egenskap av undersökande journalist kommit fram till genom en omfattande research.

Det aktuella inslaget, inklusive intervjun, redogjorde för de olika sidorna av vårdnadstvisten och anklagelserna gällande misshandel och övergrepp. De klipp som spelades upp före intervjun belyser såväl pappans inställning i vårdnadstvisten som barnrättsorganisationens och moderns inställning i densamma. Programledaren angav att pappan anklagats för pedofili, att det framkommit motstridiga uppgifter och ställde frågan hur dokumentärfilmaren kunde avgöra sanningshalten av detta. Dokumentärfilmaren redogjorde för vad han kommit fram till och hur han resonerat, men påpekade samtidigt tydligt att barnrättsorganisationen inte delade hans uppfattning. Det ska även poängteras att barnrättsorganisationen inte nämndes vid namn, vilket innebär att den inte var klart utpekad i inslaget. SVT-reporterns redogörelse för organisationens inställning måste därför betraktas som tillräcklig. Sammanfattningsvis redovisades båda sidor av saken på ett nyanserat sätt och saken fick en allsidig belysning.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat

att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att dokumentärfilmaren var en SVT-journalist och var därmed en så kallad tillfälligt medverkande i inslaget. För en tillfälligt medverkande kan kravet på opartiskhet ställas lägre och hans uttalanden medför inte att inslaget strider mot kravet på opartiskhet. Nämnden anser att programledaren ställde balanserade frågor. Hennes förhållningssätt medför inte heller någon överträdelse av detta krav.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg och Erik Fichtelius efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Johannes Wik

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.